

izhodno in zahodno poljedelsko razstavo (östliche und westliche Agrikulturballe), vsega skupaj 54 razstavnih sgrad; — IV. oddelek poslednjič štel je 23 poslopij, in bil za ogledovalce nekako naj manj važen.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi in novice.

Iz Knežaka. (Okrajna učit. konferenca) za šolski okraj Postojnski versila se je 29. sept. v Postojni. Začetek ob deseti uri. Predsednik: Dragotin Demšar, c. k. okrajni šolski nadzornik. Predsednikov namestnik Franjo Mercina, učitelj iz Goč. Zapisnikarja: Jurij Adlešič, vodja štiriraz. ljudske šole v Vipavi, in Matija Rant, učitelj iz Šturije.

Navzoči so bili razven teh še učitelji: J. Ambrožič, pri sv. Ivanu, Matija Arko, nadučit. iz Hrenovic, Ant. Berčič in Štefan Čampa iz Vipave, Štefan Francelj iz Št.-Vida, Ivan Grebenec iz Budanj, Simon Hiti od Slapa, Silvester Kete iz Prema, Lovro Kušlan iz Slavine, Hrabroslov Legat iz Zagorja, Valt. Pin od Št.-Petra, Ivan Pegam iz Vrem, Ivan Per iz Planine, Hrabroslov Perné iz Cola, Anton Požar iz Košane, Ivan Pleško iz Podrage, Florijan Rozman in Vekoslav Račić iz Postojne, Ivan Strehovec iz Studenega, France Vencajs, voditelj štiriraz. ljudske šole v Postojni, Davorin Zarnik, nadučitelj v Ternovem, in Ivan Zarnik iz Knežaka. Dnevni red:

1. Nagovor in poročilo c. k. okraj. šolskega nadzornika o nadzorovanji šol; 2. Kako more učitelj obuditi in ohraniti pazljivost pri učencih? (Poročevalec Cvetko Rozmann.) 3. Kako naj bode vravnan nauk o risanju, da bode koristil učencem? (Poročevalec Andrej Perné.) 4. Kateri nauki naj se strinjajo z naukom o branji v nižjem in višjem razredu ljudske šole? (Poročevalec Davorin Zarnik.) 5. Kako naj skerbi učitelj za dobro vzdržanje šolskega poslopja? (Poročevalec Jurij Adlešič.) 6. Nasveti posameznih udov konference; 7. Poročilo o okrajni šolski bukvarnici; 8. Volitev v stalni odbor; 9. Volitev zastopnika v okrajni šolski svet. —

1. C. k. okrajni šolski nadzornik pozdravlja priserčno zbrane učitelje. Priporoča jim, da naj bodo marni in vestni v spolnovanji svojih dolžnosti. Dalje naznanja, da se je število šole obiskajočih otrok preteklo šolsko leto kaj lepo pomnožilo, da se je nauk o novi meri in vagi po vseholah s pridom učil. Dalje povdarja, da bo v nekaterih občinah treba osnovati nove šole i. t. d.

Učiteljem priporoča natančnost v službovanji, posebno kar se tiče vradnih in šolskih spisov, naj bode taisti vedno v lepem redu.

Dalje priporoča učiteljem, da naj skerbno gledajo na to, da bodo šole dobro preskerbljene z vsemi predpisanimi učnimi pripomočki, da naj, kar je v njih moči, vedno delajo na to, da bo šolsko obiskovanje redno in zdavno.

Sploh naj učitelji, kakor izobraževalci ljudstva, porabijo vsako priliko in naj jim bo vedno mar, da ljudstvo vedno bolj in bolj vodi po poti, ki pelje do prave omike.

Konečno priporoča učiteljem pravo slogo in kolegialnost, jih navdušuje za napredek šolstva, ter izreka željo, da naj bi se mejsobni prepiri poravnali lepo na tihem, a ne po časopisih.

Očitno omenim, da me je nagovor c. k. okrajnega šolskega nadzornika kar zelo ginil, kajti gsp. Demšar je govoril ne kakor predpostavljeni, ampak kakor brat z bratom. Komu je neznano, da beseda, ki iz serca pride, tudi v

serce ide. (Ali pa pri jednem ušesu notri, pri drugem ven. Vr.) Mislim, da se ne motim, ako rečem: Kjer učitelj svojega sobrata učitelja nazoruje in z njim po bratovsko ravna, kakor pri nas, tam sme se pričakovati kaj sadú od novega šolskega nadgledništva.

2. G. Rozman razvija svojo nalogo v smislu metodičnih vodil. Ne s palico, temuč z ljubeznijo naj budi učitelj pazljivost pri učencih, in ravno na ta način naj jo skuša tudi ohraniti. Na mir naj učitelj tukaj preveč ne gleda, kajti znano je, da so nemirni učenci dostikrat pazljivejši kakor oni, ki se derže, kot lipov bog.

Učitelj naj budi posebno z nazornim naukom paznost pri učencih. Kedar jih sprašuje, naj jih nikdar po versti ne praša, a gleda naj, da pridejo vsi na versto.

Dalje razvija poročevalec prav umno, kako naj budi učitelj pri posameznih predmetih paznost učencev.

Pri branji nasvetuje analitično-sintetično vodilo. Pri računanju naj se vedno jemljejo naloge iz domačega življenja, pri malih učencih celo iz otroškega. Jezikovi nauk ali slovnica naj se uči v spodnjem razredu samo praktično, v višjem tudi teoretično. — Videti je bilo, da je poročevalec svoj spis sestavil prav dobro po metodičnih pravilih. —

3. Pernétoz sestavek o risanju bil je verlo dober. Poročevalec opominja učitelje na govor, ki ga je imel pri lanskej konferenci o tem predmetu. Dalje povdarja, da naj vadi učitelj posebno roko in oko učencevo, ako hoče doseči kaj izdatnega pri tem nauku. »Kopsičevi« risanski zvezki niso dobri. Učenci naj se vadijo iz početka na stigmografični tabli risati, potem naj se poslužujejo stigmografičnih risank. Učitelj naj kaže in razjasnjuje risarske oblike prvotno na primerni stigmografični šolski tabli, potem pa naj rabijo stigmografične risanke, a brez predlag s pomočjo meterskega ravnila. Pri nauku o risanju naj se jemlje posebno ozir na geometrične vzore, in naloge naj se dajejo iz djanjskega življenja.

Konečno nasvetuje poročevalec, da naj se vsaka šola oskerbi s primerno stigmografično šolsko tablo. To je jedro g. Pernétovega predavanja.

4. Gsp. Davorin Zarnikov spis glasi se tako-le: »Abecednik« in »Berilo« ste knjigi, kateri se po pravici smete imenovati »universalleksikon« ljudske šole, kajti na podlagi teh knjig se ne uči samo čitanje in jezikoslovni nauk, ampak uče se tudi vse realije, katere zahtevajo novi učni čerteži.

V spodnjih razredih se učenci vadijo pisaje brati. (G. Grebenec ugovarja, da to ne spada le-sem, na kar ga pa poročevalec prav dobro zaverne.)

Kar pišejo, to berejo, in nasprotno, kar berejo, tudi pišejo. Pisanje in čitanje si tu vzajemno roko podajata. (Die Schreiblesemethode.) Ker se »Slovnica« v spodnjih razredih sama za-se teoretično ne uči, je tedaj potrebno, da se z »Abecednikom« in »Berilom« tudi družijo oblikoslovne jezikove vaje. To pa se doseže, ako učenec trdno ohrani v glavi besedne oblike, katere mu v berilnih vajah pridejo na versto. Tukaj pa si je treba prizadevati, in na to delati, da se učencevi opazovalni dar ostri, misli bistrijo ter spomin krepča.

Sicer se v teh razredih vse, kar učenec čita ali piše, poočituje s kazalnim podukom, kateri vselej sledi za berilnimi in pisnimi vajami. V soglasji s kazalnim podukom se posebno obdeljujejo realije. Učitelj na deželi naj se pri tacihih prilikah posebno pozorno bavi s tistimi naravnimi stvarmi, katere se tičejo kmetovanja, nasprotno naj pelje učitelj v mestu učenca na podlagi berila do naj bolj razširjenih naravnih prirodnin. Obdelovaje naravoznanske spise v

»Abecedniku« in »Berilu«, razjasnjujejo naj se otrokom naj bolj navadni naravni prikazki.

Pove naj se, kako se voda po naravnih zakonih spremeni v sopuh, da se iz tega sopuha nareja v ozračji megla in oblaki, iz katerih roslja rodovitni dež; včasih se vsiplje tudi toča, sneg. Pove naj se učencem, kako nastane rosa in slana. Dalje naj se pove učencem, da iz vlažne zemlje puhte plinovi, kateri se v zraku vnemajo, ter sem in tja švigajo, kakor svitle lučice. Razloži naj se učencem, kako nastane blisk in grom, kako mavrica ali božji stolček.

Dalje naj se opozorjuje otroci, da ima sopuh v umetno napeljanih cevih v hlaponih in parnih strojih velikansko moč, da je pod zemeljno skorjo še obilo zakladov skritih, in da se iz sredine in globine zemlje dvigujejo plameni iz žrelav ognjenikov. Omenja naj se učencu kaj o berzojavu. Pri razlaganju naravoslovja ima učitelj prilike dovelj, da trebi iz mej ljudstva vraže in prazne vere.

Dalje naj se kažejo učencem cvetiče in druge rastline, ter se jim pove, da so nekatere mej njimi strupene, a v mnogih boleznih koristno zdravilo. —

V višjih razredih je »Berilo« v prvi versti podlaga in središče jezikoslovja. Kar je telo ali prikazen v naravi za prirodopisni nauk, to je »Berilo« v višjih razredih za jezikoslovno razvijanje. Slovnicična pravila in njih razumevanje mora učenec vsled umnega napeljevanja od strani učiteljeve sam najti, kajti tako je »Berilo« zares podlaga čvrstemu in obrazujočemu jezikoslovnemu poduku.

Verh tega se v višjih razredih z branjem obdelujejo tudi realije, to je prirodopisje, naravoznanstvo, zemljeznanstvo in zgodovina.

Glede na vse to in opiraje se na nove učne črteže stavi tedaj sledeči predlog:

Okrajna učiteljska skupščina izreka: v spodnjih razredih se s čitanjem strinja pisanje in kazalni poduk, oziraje se po mogočnosti na realije, v višjih pa jezikoslovje in realije. —

5. Kako naj skerbi učitelj za ohranjanje šolskega poslopja? O tem poročeval je gsp. Adlešič prav dobro. Dober gospodar je vedno skerbni, da je njegovo poslopje v dobrem stanu. Koliko bolj mora biti učitelj, ki čuje nad tujem blagom, pazljiv, da ne terpi šolsko poslopje kje škode.

Ako zapazi toraj učitelj kje pomankljivega kaj, naj takoj naznani to na pravem mestu, ter naj gleda, da se pomankljivo, prej ko mogoče, popravi.

Pa ne samo na šolsko poslopje, tudi na šolsko orodje naj se učitelj ozira. Skerbi naj, da ne raztergajo učenci stenskih tabel, da ne pobijajo piskercev za črnilo, da ne poškodujejo šolske mize, stolov in klopi i. t. d. Z dobro disciplino bo mogoče učitelju vse to doseči. Kedar priderži učitelj učence, zaradi česa-kolj v šoli, naj jih sam nadzoruje, da se ne zgode kakošne nerodnosti, ter da so mirni in da čutijo strahovanje. (G. g. Perné in Grebenec mislita, da je to od sile, če se od učitelja tirja, da naj nadzoruje v šoli prideržane učence. Ivan Zarnik ju tolaži tako-le: »Glejmo in skerbimo, da nam učencev ne bo treba zapirati, potem smo tudi mi sitnega nadzorovanja po šoli oprosteni. Adlešič ostaja pri svojem mnenju, kar je samo na sebi očitno.

Bistro oko učiteljevo, dobra disciplina in dobra volja od strani soseske, recte onega, ki ima dolžnost vzdrževati šolsko poslopje, to so sredstva, ki store, da je šolsko poslopje in orodje vedno v dobrem stanu. —

6. Pri nasvetih posameznih udov konference, oglasi se Grebenec in pravi, da bi bilo dobro, ako bi se novi učni črteži nekoliko spremenili, kajti nalagajo

nam toliko dela, da se je bati, ako ne omagamo vsi učitelji zbog preobilega dela. Grebenec nasvetuje, da naj se vpelje mesto ponavljanske šole, vse šolsko leto, po dvakrat na teden, po eno uro šola za one učence, ki so doveršili 12. leto. (Gsp. Grebenec navet diši nekoliko po nekdanji nedeljski šoli. Pis.)

Na Grebenec predlog se sklone z veliko večino glasov: „Slavni c. k. deželni šolski svet naj se prosi, da se vpelje mesto ponavljanske šole, skozi vse šolsko leto po dvakrat na teden po eno uro šola za one učence, ki so doveršili dvanajsto leto starosti“.

Sicer dvomimo, da bi se s tem kaj doseglo, vendar poskusiti je treba, saj ne stane toliko.

Ivan Zarnik nasvetuje, naj bi se volili štirje poročevalci o zborovanji različnim časopisom, kakor: „Slov. Učitelju“, „Učit. Tovarišu“, „Laib. Schulzeitung“ in tudi „Slov. Narodu“. Na predlog Davorina Zarnika voli se kot poročevalec „Slov. Učitelju“ Ivan Grebenec, „Tovarišu“ Ivan Zarnik, „Schulztg.“ Jurij Adlešić, „Slov. Narodu“ Matija Rant.

7. O okrajni šolski bukvarnici poročal je ob kratkem gospod Vencajs. Pri tej priliki dogovorilo se je, da jamejo učitelji iz Vipavske doline počenši s pervim oktobrom t. l. plačevati postavni $\frac{1}{2}$ odstotek za Vipavsko bukvarnico, a da imajo vsi učitelji Postonjskega šolskega okraja enako pravico z Vipavskimi učitelji do te bukvarnice, a tudi do okrajne bukvarnice imajo vsi učitelji brez izjemka enake pravice.

Po tem takem ima naša okrajna šolska bukvarnica filijalo v Vipavi. —

8. V stalni odbor volita se z večino glasov Arko in Rozman.

9. Pri volitvi v okrajni šolski svet se je oddalo 25 listkov. Gospod Račić dobil je 18 glasov, toraj $\frac{3}{4}$ glasov. Ko smo se domenili, da prihodnja konferenca bode 6. junija 1876 v Senožečah, zapoje zbrani učitelji „Cesarsko pesem“ in zbor se konča o $\frac{1}{2}$ 2 po polu dne. Pri skupnem obedu pri národnem g. Doksatu bili smo prav dobre volje, ter se o različnem prav bratovsko pogovarjali.

Še nekaj ne smem pozabiti.

Gospod Grebenec je predlagal: naj si osnujemo učitelji P. šolskega okraja samostojno okrajno učiteljsko društvo in sicer takoj.

Volil se je uže začasni odbor (Grebenec, Perné in Rant), da osnuje pravila ter jih vladi predlaga. Bog daj srečo!

Ivan Zarnik, *)
učitelj.

Iz Ljubljane. Učiteljsko zborovanje 23. sept. M. poroča dalje. Podlaga delovanju je bila postavljena, a predsednik sam ne more za vse delati, on ima le voditi društveno delovanje, in društvo zastopati. Nasveti in peticije do šolskih oblasti se stavijo takrat, kedar je upanje, da se bode vlada na to ozirala, sicer ostanejo vsi taki nasveti brez predmeta (gegenstandlos). — Odbornik g. Gerkman se je pismeno odborništvu odpovedal. — Druga seja je bila 11. marca, v kateri smo se razgovarjali o društvenih razmerah. Gotovih reči nismo sklepali, marveč preobladala je misel, da bi bilo neplodno, ako bi hoteli v sedanjih okoliščinah hrupno delovati. — Javolne bi koga pridobili, — a razderli še obstoječe. Pri 3. seji smo določili dan občnega zbora, pa tudi, da Vam ne bomo

*) (Objektivni dopisi iz Vašega spretnega peresa zmirom dragi, — a v polemiko se ne spuščam, tedaj oprostite, ka sem rabil svinčnik. — Sicer je stara skušnja ta: slovenska para ti molči, niti ziniti ne smeš, ako po tebi udrihajo. Vred.)

nič posebnega predlagali, ampak to prepustili Vaši previdnosti; a posebnih nasvetov ni nihče nam poslal, tedaj jih tudi na dnevni red ne stavljamo. —

Lenuh je v senci dremal rekoč, kaj se čem truditi, saj me nihče ne prosi na delo, nerodovitne zemlje ne bom obdeloval, ne vem čemu bi delal? A ne tako pridni in delavni sosed. Kopal je zemljo, trudil se; pridelano pa shranjeval v žitnice, in ko pride kupec, imel je žita na razpolaganje.

Naše delovanje mora biti podobno temu delavnemu možu, gojiti moramo ogenj rodoljubja, delati v prid svojega naroda v mejah, ki so nam odločene, svoje dolžnosti na tanko in vestno spolnovati, tako bomo v sedanjih okoliščinah najbolj skerbili za društvo. — To, kar hočemo, smo že večkrat povedali, od tega ne moremo odstopiti, niti zavreči danes tega, kar smo leto osorej terdili. Sicer pregovor pravi: „Sapientis est mutare consilia.“ Tega načela se nekateri derže; svet pravi, da so modri in previdni in da za se skerbe. Drugi ravno tako resničen pregovor pa je: »Bodi mož beseda«. Med tema dvema potoma nam gre voliti. Po obojih potih ne moremo hoditi, odločiti se moremo za eno ali drugo. — To le velja za našo osobno mišljenje, za našo privatno življenje; sicer v javni službi ne bomo nikdar rekli: To se ne zлага z mojimi načeli, tega jaz ne storim i. t. d., marveč bomo v postavnih mejah pokorni oblasti, ki nam je predstavljena. — A zastran tega svojega prepričanja ne bomo tajili, niti molčali ta čas, kadar smemo govoriti. Kaj je bolj kakor 1 gl.? dva! Kaj je bolj kakor jedna suknja? dve! Kaj je bolj, kakor jedno samo prepričanje? dvoje! Danes to, jutri to, kakor kaže. Pa svojega prepričanja ne vrivam nikomu, niti bi ga ne, ako bi ravno kaj vpliva imel. — No, ker ste me volili tajnika slovenskemu društvu, Vam pa svoje mnenje povem, Vas tudi zagotovim, da je odbor z mano enih misel. Da nas pa zarad takih izjav sumničijo, temu se ne čudite! Ako se vlada ne ozira na postavna zastopstva in njih želje, koliko manj bi se ozirala na naše sklepe in resolucije, ko bi jih ravno stavili. . . .

Dnarstveni stan.

Dohodkov je bilo v t. l.	41 gl. 70 kr.
Treškov	82 gl. 92 kr.
Tedaj primankljej. —	
Ako pa prištejemo prihodkom t. l.	41 gl. 70 kr.
Ostanek pr. l.	64 » 54 »
Je vsega skupaj	106 gl. 24 kr.
Ako troške odštevamo	82 » 92 «
Ostane denarja	23 gl. 32 kr.

Dohodki so izvirali a) iz letnih doneskov, b) iz prodajanja imenika, c) iz daril. — Toliko se kaže, da imamo še zmirom prijatelje med narodom — mislim, da jih bomo še imeli, dokler ne postanemo vetrogončiči, ki bi radi vsem vstregli, a pri tem bi se pa vsem zamerili.

Troški.

Naj več troškov prizadeva: Spam, Lexikon za umetnost, obertnost, zgodovino. Ni ga slavnega imena, ni je struke, ki bi tam ne bila obravnana. Mislili smo, da bo k večem dorastel na 120 zvezkov, a sedaj jih je že 144, in smo še le pri čerki „M.“

Na dolgu je tudi še »Lamberger« Rechenmeister. — Časopisov društvo nima letos naročenih drugih od »Schulbote.« — A imam jaz za se naročeno tudi »Volksschule«; še več časopisov nemških i slovanskih pa dobivam za zameno.

Bukvarnico imam jaz sedaj v svojem stanovanju, tam si vsak društvenik lahko sposodi knjige, katerih želi isto tako tudi časopisov.

Tu sem Vam podal kratak obris našega stanja. — Pervo je, česar potrebujemo, značajev, drugo pa potrebujem tudi denarjev; ako bo kaj ljudi prve verste, se bode tudi drugo najdljo. — Končam pa poročilo prav prozaično. — Prijatelji pomagajte! Sicer ostanemo na suhem!

Vname se živahna debata, katere se vdeležo gg. Lapajne, Kuhar, Lunder, A. Praprotnik, Tomšič, V. Jarec iz Staj. in pervosednik sam. G. Lapajne noče odbora kritikovati, pa vendar ni te misli, da bi se predsednik in tajnik v svoje sobice skrivala, in lepo molčala, a treba je skupnega delovanja, večkrat naj se sklicujejo odboro ve se, tam naj se razpravljajo znanstvene razprave, vse, se ve da, v postavnih mejah i. dr. Tudi dragi govorniki so se izraževali v enakem smislu, spoznali so pa vsi, da je stvar zelo težavna, ker društvo nima svoje sobe, kamor bi sklicevalo društvene seje, in kjer bi se shajali društveniki. Obveljal je poslednjič predlog, da naj se udje besedo dajo, ka se hočejo ob določenih dnevih v kaki gostilni, ki je na dobrem glasu, shajati, unanji učitelji bi potem znali, kje se zbirajo društveniki in bi potem najdlji tega ali unega. G. Jarec govori za potovalne shode, kakor so po navadi pri štajarskih učiteljih i. t. d.

Ko so se računi pregledali, se voli nov odbor: gg. Janez Borštnik, J. Čenčič, Fr. Govekar, Bl. Kuhar, J. Lapajna, M. Močnik, A. Praprotnik, Fel. Stegnar, Ivan Tomšič. S primernim nagovorom sklne predsednik seja, in povabi navzoče k občenemu zboru »Narodne šole«, ki se takoj začne, in katerega vodi pred. namestnik g. Stegnar, ker se je dr. Razlag, predsednik »N. š.« preselil iz Ljubljane v Brežice. — Gsp. predsednik povdarja v svojem nagovoru namen, kakor je izražen v pravilih: »materijalno podpirati slovensko ljudsko šolstvo« ter razklada, kako bi vsak učitelj lahko deloval za »Nar. šolo«, a ne da bi zaradi tega delovanja prišel v zadrego s šolsko postavo. — Potem bere telegram, s katerim pozdravlja dr. Razlag zbor »N. šole.« Gsp. dr. Razlag hoče tudi kot prost ud delati v blagor »N. š.«. Sprejme se z živahnimi slavsklici. — Potem bere blagajnik in tajnik naslednje: Sporočilo. (Dalje.)

— *Iz seje c. k. dež. šl. sveta 2. sept. 1875.* Krajni šolski v J. predlaga stalno vmestjenje nadučitelja, zadevna pisma se nazaj pošiljajo okraj. šl. svetu: naj preskerbi, da bode predlog o imenovanji pravilno uravnan. Ravnateljstvo c. k. m. in ž. učiteljsišča v Ljubljani prosi za denar, da popolni zbirko učnih pripomočkov, predlaga se c. k. ministerstvu. — Ravnateljstvo c. k. m. učiteljsišča v Ljubljani prosi, da bi nekateri gojenci tega zavoda smeli ponavljati spraševanje v sviranji na goslih in v petji, predlaga se ministerstvu. — Nasveti za nagrado zaradi nadvečnega podučevanja nekaterih glavnih učiteljev na učiliščih za učitelje in učiteljice, se predlagajo ministerstvu. — Obravnalna pisma zaradi šole v Litiji se vernejo c. k. okraj. šl. svetu. — Cerkev na Bleškem otoku bode tudi zamaprej dajala 210 gl. za šolo na Bledu, ugovor se je zavergel. — Srenji v Strugah se dovoli pripomoč iz kranjskega šolskega zavoda. Učiteljski vdovi in sirotam se prizna postavna pokojnina in podporna. — Konečno so se rešile prošnje za nagrado in podporo.

— Na c. k. možkem izobraževališču tukaj je letos v I. letu 19, v II. 28, v III. 26 skupaj tedaj 73 gojencev, v pripravljalnem tečaju jih je 29, skupaj tedaj 102. — Na ž. izobraževališču je v I. letu 31, v II. 26, v III. 31, v IV. 16, skupaj tedaj 104 deklet. M. vadnica ima v I. razredu 40, v II. r. 38, v III. r. 44, v IV. r. 41, skupaj tedaj 163 učencev, a ž. vadnica ima v I. r. 23, v II. r.

17, v III. r. 23, v IV. 38, skupaj tedaj 101 učenk. Na m. učiteljsku je 1 ravnatelj, ki je tudi zač. ravnatelj ž. učiteljsku, potem 3 glavni učitelji, 3 učitelji in en podučitelj; na ž. učiteljsku so 4 glavni učitelji, 4 učiteljice in 1 pomožna učiteljica. (Za verouk, godbo in telovajo so na obeh učiteljskih isti učitelji.) —

— V godbino šolo združeno z filharmoničnim društvom (poprej c. k. javna godbina šola) se je dosihmal bajé oglasilo 117 učencev. Podučujejo tam g. g.: Gerstner, Zöhrer in Moravec in učiteljica gna. Klementine Eberhart. —

— V deželni šolski svet za Kranjsko pride kot zastopovalec cerkve dr. Leonard Klofutar, profesor na bogoslovju.

— Krainische Landes-Lehrerverein ima letni občni zbor 28. t. m. dopoldne ob 10. uri pri „Slonu“. Na dnevnem redu je tudi razgovor o zastopstvu učiteljstva v okrajn. šl. svetu.

V Gorici 2. okt. — Dasi so zdaj pri nas še počitnice, čuti se vendar nekako posebno gibanje v šolskih krogih. Razstava učnih pomočkov je pred durmi. Dne 12. t. m. se prične deželna učiteljska konferencija in tisti dan se odpre tudi razstava, katera čedalje širje kroge zanima. Ena dvorana, dve veliki in 2 manjši sobi ste polni raznovrstnih reči, o kakoršnih se nekdanjim našim učiteljem še sanjalo ni. Obiskovalci razstave bodo plačevali nekaj krajcarjev vstopnine; učitelji pa so je oproščeni. Nadejamo se, da naša razstava mnogo ljudi v Gorico privabi; razstavljene reči bodo gotovo ogledovanja vredne. — Sestavljena je že tudi sodnija (jury), ki bo imela razsoditi, kaj je resnično za šolski poduk dobro in pa komu in čemu da gre prednost. „Nov.“

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na 4razredni ljudski šoli v Černomlju, služba 4. učitelja z letno plačo 400 gl. in od 1. januarja 1876 s 500 gl. Prošnje krajnemu šolskemu svetu v Černomlju do 25. oktobra. — V Toplicah pri Rudolfovem učit. služba, l. p. 500 gl. in prosto stanovanje. Prošnje do 15. oktobra pri krajnem šl. svetu v Toplicah. — Na 4razredni lj. šoli v Ribnici učit. služba, l. p. je 400 gl. in presto stanovanje. Prošnje v 6. tednih kraj. šl. svetu.

Premembe pri učiteljstvu.

V ljubljanski okolici. Gsp. Jožef Božja iz Črnuč za zač. učitelja v Polhov Gradec. (Služba je bila ravno kar razpisana s pristavkom, da se bode šola v Polhovem Gradcu ob svojem času razširila na 3razredno ljudsko šolo, ko bode speljani novi šolski okrogli — Schulsprengel); gn. Marija Haufen je zač. učiteljica na Črnučah. — V kranjskem šolskem okraji: gsp. Janez Dolinar iz Sorice na Trato, gsp. Anton Cirman iz Zaloga v Preddvor. — V radovljiskem šl. okraji: gsp. France Ribnikar iz Ribnice v Lesce zač. — V šolskem okraji kamniškem: Gsp. Leopold Zupin iz Šent-Jurja pri Šmarji v Čemšenik. Namest č. č. o. o. Bogm. Hlebca in Flor. Hrovata prideta na deško šolo v Kamnik č. č. o. o. Ehrenfried Zupet in Kristof Erjavec. — Gna. Pavla Moro postane zač. učiteljica na derž. dekliski šoli v Terstu, gni.: Elise Triller in Maria Triller, učiteljici na Zgornj. Štírskem. — Gna. Ema Toman gre iz Ljutomera v Judenburg.

Matej Močnik